

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“

град Перник 2300, кв. „Монте Карло“ №1, тел. : 076 607612, e-mail: school@ouivanrilski.com

УТВЪРЖДАВАМ: /п/

ЦВЕТАНА ПИРАЛКОВА
Директор

ПРОГРАМА
**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

за учебна 2022/2023 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ОУ “Св. Иван Рилски“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на ОУ “Св. Иван Рилски“, гр. Перник, под ръководството на директора на училището – Цветана Пиралкова. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Програмата на ОУ “Св. Иван Рилски“ включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такава, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Изграждането на училищната програма за равен достъп до образование е подчинена на следните в приоритети:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- подкрепящо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- мотивация и подкрепа на ученици с проблемно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на подкрепящо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години в ОУ “Св. Иван Рилски“ има обучаващи се ученици от различни етнически групи различни традиции и културни норми, ученици със специални образователни потребности, включително и такива с физически увреждания, деца в рисък и такива с изявени дарби. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на разлике и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В тази връзка в училището се предприемат политики в областта на:

- интеркультурното образование,
- умението за общуване с представители на различни култури,
- толерантност към различията;
- повишаване капацитета на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсен учител, логопед, психолог и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

III. ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в ОУ“Св. Иван Рилски“ има изградена достъпна архитектурна среда/асансъор и рампа за деца с увреждане/, създават се екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата и учениците, извършва се диагностична и консултативна дейност, подсигуряват се специална учебно-технически средства и апаратура, изготвят се индивидуални образователни програми и други.

Продължава прилагането на политиката за подкрепящо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към подкрепящото обучение в различните участници в образователния процес – учители, ученици и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в училището чрез изграждане на подкрепяща среда.

IV. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Целта на училищната програма е да защити правата и интересите и да предостави ранни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“ и осигуряване на равни

възможности за пълноценно и активно участие на учениците във всички области на училищния живот.

V. ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепяще образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиващо на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

VI. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие и се реализира в две направления:

1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ОУ “Св. Иван Рилски“ за координатор е определен педагогическия съветник – г-жа Ирина Тенева. Общата подкрепа в училището се осъществява от екип, ръководен от координатора и е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Тя включва екипна работа между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират както от ОУ “Св. Иван Рилски“, така и от или от различните центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от педагогическия съветник или консултанти от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до осми клас на училището.

В ОУ “Св. Иван Рилски“ училище функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ПДУ морални и материални награди също са част от предоставяната от училището ни обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредба за приобщаващото образование Приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от назначен със заповед на директора екип за подкрепа на личностното развитие.

Учениците, за които може да се поисква оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в рисък;

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако родителите откажат допълнителна подкрепа ОУ „Св. Ив. Рилски“ трябва да уведоми отдел „Закрила на детето“ към ССП с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето или ученика.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика. За ученици с изявени дарби също се изработка индивидуален учебен план.

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА:

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Ирина Тенева – педагогически съветник	
Изготвяне на план за обща подкрепа и екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	15.09.2022 г.	директор	

Провеждане на дейности във всеки клас по превенция на тормоза и насилието, съгласно Механизъм за противодействие на училищния тормоз.	целогодишно	класни ръководители	
Провеждане на тренинги и дискусии по различни теми с цел изграждане на позитивна училищна среда и толерантни отношения и приемане на различията в класовете	по график	Ир. Тенева, кл. ръководители	
Планиране и провеждане на дейности по мотивация на проблемното поведение на учениците	целогодишно	училищна комисия по превенция, класни ръководители	
Реакция на училището /санкции, съгласно ЗПУО и ПДУ/	целогодишно	директор	при изчерпване на всички механизми
Подкрепа на позитивното поведение – пр. награждаване на ученици и др.	текущ	директор, заместник-директори	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	Април 2022 г.	библиотекар	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	15.09.2022 г.	учители	
Представяйте на дейностите по интереси на различни специализирани центрове в общината	15.10.2022 г.	представители на центровете	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от III до VII клас	Ноември-декември 2022 г. април - май 2022 г.	Ирина Тенева, кариерни консултанти	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководител, учители, ресурсен учител	
Оценка на потребностите на учениците със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип за подкрепа на личностното развитие	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата и оказването на обща подкрепа
Изготвяне на план за допълнителна подкрепа за всяко дете	целогодишно	екип за подкрепа на личностното развитие	

Логопедична терапия, рехабилитация и консултации		логопед	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации за учениците от уязвимите групи	целогодишно	Ирина Тенева, Дияна Никифорова, Йоана Алексова	при необходимост
Консултации и подкрепа за родители	целогодишно	екип за подкрепа на личностното развитие	при желание от родителите
Допълнителна работа с изявени ученици – работа по проект „С грижа за всеки ученик“	целогодишно	П. Иванова, В. Аврамов, С. Симеонова	
Стимулиране участието на децата с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	учители	
Съвместни дейности с МКБПМН	целогодишно, по график	УКБПМН, директор, районна администрация	
Повишаване капацитета на учителите за работата им с различни уязвими групи ученици	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 09.09.2022 г., с протокол номер 010.